

Předkládací zpráva pro Parlament České republiky

Účast ozbrojených sil České republiky na vojenských cvičeních mimo území České republiky a účast ozbrojených sil jiných států na vojenských cvičeních na území České republiky v roce 2020 se předkládá na základě čl. 43 odst. 5 písm. b) ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění.

Materiál obsahuje přehled vojenských cvičení jednotek a štábů Armády České republiky se zahraničními partnery na území České republiky (dále jen „ČR“) i mimo ně plánovaných v roce 2020.

Vojenská cvičení se zahraničními partnery jsou klíčovým nástrojem k dosažení potřebné úrovně připravenosti sil a prostředků rezortu Ministerstva obrany (MO) k obraně ČR a spojenců. Jsou nutnou součástí přípravy pro působení v operacích a v pohotovostních silách mezinárodních organizací (NATO, EU, OSN). Cvičení se zahraničními partnery zvyšují schopnost společně působit (tzv. interoperabilitu sil), prověřují v praxi úroveň budovaných schopností a slouží tak, mimo jiné, jako kontrola efektivity rozvoje schopností Armády České republiky. V souladu s rozhodnutím přijatým na summitu NATO ve Walesu cvičení také slouží k ujištění spojenců o platnosti závazku kolektivní obrany (Assurance Measures) a k demonstraci schopností a odhodlání Aliance k vlastní obraně.

Plán vojenských cvičení se zahraničními partnery v roce 2020 odráží potřeby Armády České republiky v oblasti přípravy pro plnění úkolů vyplývajících ze závazků ČR vůči NATO a závazků ČR v oblasti bilaterální a regionální spolupráce. Plán zároveň zohledňuje potřeby jednotlivých složek Armády České republiky v oblasti zvyšování jejich schopností a v neposlední řadě reaguje na aktuální vývoj bezpečnostní situace na i mimo území Evropy.

Plán vojenských cvičení je sestaven na základě politicko-vojenských priorit ve čtyřech oblastech: (1) příprava k nasazení v operacích, (2) pohotovostní síly, (3) bilaterální a regionální spolupráce a (4) výstavba schopností. V některých případech pokrývají cvičení dvě nebo více uvedených oblastí a v plánu jsou zařazena do oblastí, kterou naplňují více s tím,

že výčet pokrytých oblastí je uveden v přehledu vojenských cvičení, který tvoří přílohu této zprávy.

Zvláštní kapitolu výcvikových aktivit na území ČR tvoří komerční výcvik zahraničních jednotek bez přímé účasti Armády České republiky. K těmto aktivitám patří cvičení s ostrými střelbami protiletadlové jednotky Rakouska ve vojenském výcvikovém prostoru Boletice, ale také příprava příslušníků ozbrojených sil Rakouska a Nizozemí ve výcvikovém zařízení Kamenná chaloupka. V plánu jsou tyto aktivity zařazeny do oblasti bilaterální a regionální spolupráce.

1) Příprava k nasazení v operacích

Cvičení se zahraničními partnery jsou nezbytnou součástí efektivní přípravy k účasti ve stávajících a předpokládaných operacích v souladu s mandátem k účasti v operacích schváleným vládou a Parlamentem ČR.

a) Charakteristika nejdůležitějších cvičení mimo území ČR:

LEŠŤ EXERCISE 1, 2 – jsou výcvikové aktivity zaměřené k přípravě jednotek před nasazením v operaci v Mali a v Afghánistánu. Cílem cvičení je provést výcvik v reálných podmínkách v prostoru specializovaném na boj v zastavěném prostoru a uvnitř budov. Cvičení na území Slovenska se ve dvou termínech zúčastní 90 vojáků Armády České republiky. Předpokládané finanční náklady činí 460 tisíc Kč.

SOATU 1 – jedná se o cvičení k dosažení operační připravenosti podporovat operace úkolového uskupení speciálních sil před nasazením v zahraničních operacích. Cílem cvičení je udržení a další rozvíjení schopnosti přímé spolupráce 601. skupiny speciálních sil s jednotkou SOATU 22. základny vrtulníkového letectva. Cvičení na území Slovenska se zúčastní 50 osob s třemi vrtulníky Mi-171. Předpokládané finanční náklady jsou cca 2,65 mil. Kč.

b) Charakteristika nejdůležitějšího cvičení na území ČR:

MINIGATOR 2020 – cvičení specialistů EOD se zahraničními partnery ke zdokonalení schopností likvidace nástražných výbušných systémů a sladění společných operačních postupů k možnému budoucímu nasazení v operaci. Cvičení na území ČR se společně

s příslušníky Armády České republiky zúčastní 20 vojáků ozbrojených sil Slovenska, USA, Polska, Slovinska a Německa. Bez finanční náročnosti.

2) Pohotovostní síly

V rámci přípravy na účast v mezinárodních uskupeních pohotovostních sil, jako jsou síly rychlé reakce NATO (NATO Response Forces - NRF), síly velmi rychlé reakce NATO (Very High Readiness Joint Task Force – VJTF) a bojová uskupení Evropské unie (European Union Battle Group – EUBG), musí ozbrojené síly ČR projít cvičeními se zaměřením na sladění s nadřízeným velitelstvím a na sladění se silami dalších států působících v těchto mnohonárodních jednotkách.

V kontextu NATO jsou cvičení NRF také využívána za účelem demonstrace kredibility aliančních sil navenek a za účelem prověření akceschopnosti aktuálně vyčleněných sil. Vrchní velitel spojeneckých sil v Evropě (SACEUR) má pravomoc povolat síly NRF ke cvičením na území NATO kdykoliv dle svého uvážení. Nyní proto nelze přesně definovat kdy, ve kterém státě a s jakou účastí se cvičení NRF odehrají.

V případě aktivace jednotek Armády České republiky vyčleněných do NRF a EUBG a jejich povolání na cvičení tohoto uskupení bude vláda požádána o vyslovení souhlasu dle čl. 43 odst. 5 písm. b) Ústavy České republiky, v platném znění, prostřednictvím materiálu „Doplněk k účasti ozbrojených sil České republiky na vojenských cvičeních mimo území České republiky a účasti ozbrojených sil jiných států na území České republiky“.

a) Charakteristika nejdůležitějších cvičení mimo území ČR:

EUROPEAN CHALLENGE 2020 – výcviková aktivita vyčleněných sil a prostředků pro EUBG 2020/II (European Union Battle Group 2020/II) pod vedením Německa. Cvičení je organizováno k provedení mezinárodní certifikace vyčleněných sil do EUBG 2020/II. Cvičení na území Německa se zúčastní 300 vojáků Armády České republiky s 85 kusy techniky. Předpokládané finanční nároky na cvičení činí 4,5 mil. Kč.

IDEE – je aktivační cvičení řízené z úrovně 3. NSB (3. NATO Signal Battalion) s cílem zjistit reálnou připravenost jednotek zařazených v hotovosti NRF v daném roce. Prověřuje tak nejen vlastní odborné a technické kvality jednotlivců, celého týmu DPoP (Deployable

Point of Presence) v reálné situaci, ale také schopnost plánování, organizaci přesunů a další podpory z úrovně 3. NSB a rovněž prověří reálnou připravenost národní podpory. Cílem cvičení je prověřit připravenost skupiny DCM-B (Deployable Communication Module B) tvořen příslušníky Armády České republiky a deklarované národní podpory v hotovosti Enrf (Enhanced NATO Response Force - posílené síly rychlé reakce NATO). Předpokládané náklady k zabezpečení účasti na cvičení činí 1,3 mil. Kč.

b) Charakteristika nejdůležitějšího cvičení na území ČR:

ADAMANT WARRIOR – cílem cvičení je rozvoj interoperability s mezinárodními partnery a procvičit součinnost a společné postupy v rámci praporu VJTF 2020 ve fázi Stand by. Cvičení proběhne na území ČR ve vojenském újezdu Libavá za účasti 200 vojáků ozbrojených sil Rumunska a Polska s 43 kusy techniky. Bez finanční náročnosti.

3) Bilaterální a regionální spolupráce

Cvičení se zahraničními partnery jsou součástí bilaterální či regionální spolupráce v oblastech společného zájmu, jako např. ochrana vzdušného prostoru, interoperabilita systému velení a řízení, nelegální migrace, vzájemná pomoc při živelních katastrofách či výměna zkušeností mechanizovaných jednotek a jednotek bojové podpory. Společné aktivity v oblasti výcviku významně posilují dlouhodobou spolupráci ve střední Evropě i s klíčovými partnery za hranicemi regionu. Společná cvičení také představují formu asistence ozbrojeným silám partnerských států. ČR má v tomto ohledu zkušenosti např. ze spolupráce s Jordánskem nebo Afghánistánem. Na významu nabývají společná cvičení zemí V4, a to nejen v rámci této skupiny, ale i ve vztahu k dalším zemím, zejména k zemím v Pobaltí.

a) Charakteristika nejdůležitějších cvičení mimo území ČR:

TOBRUQ LEGACY 2020 – je mezinárodní cvičení jednotek pozemní protivzdušné obrany organizované na rotačním principu. Hlavním cílem je ověření technické interoperability a nastavení operačních postupů v rámci jednotek NATO. V roce 2020 to bude již páté cvičení v řadě, které je svým charakterem, velikostí a zaměřením unikátní. Hostitelskou zemí bude Litva a cvičení se zúčastní více než 19 zemí. V rámci cvičení budou ověřeny schopnosti pozemní protivzdušné obrany při integraci české jednotky do bojové sestavy jednotek NATO mimo naše území. Touto aktivitou ČR jasně deklaruje připravenost ke společné obraně vzdušného prostoru a ujišťuje spojence o platnosti závazku kolektivní obrany NATO podle

článku 5 Washingtonské smlouvy v oblasti defenzivních operací. ČR je jedním ze zakládajících členů, patří do hlavní plánovací skupiny cvičení a je lídrem v oblasti pozemní protivzdušné obrany velmi krátkého dosahu. Cvičení na území Litvy se zúčastní 130 příslušníků 25. protiletadlového raketového pluku. Předpokládané náklady k zabezpečení cvičení včetně provedení ostrých střelb činí 8,6 mil. Kč.

DIVER HELL – zdokonalovací výcvik bojových potápěčů v reálných podmínkách v extrémních klimatických podmínkách Baltského moře. Primárně zaměřeno na úderné operace na lodě, úderné operace z vody na pevné objekty, přeprava materiálu na velké vzdálenosti s využitím podvodní techniky. Cvičení bude probíhat na území Polska s partnerskou jednotkou FORMOZA. Cvičení se zúčastní 10 příslušníků 601. skupiny speciálních sil. Předpokládané finanční náklady činí 0,5 mil. Kč.

b) Charakteristika nejdůležitějších cvičení na území ČR:

JOINT FIRES 2020 – cvičení s cílem prohloubení spolupráce a sjednocení operačních postupů v oblasti palebné podpory v souladu s dělostřelectvem členských zemí NATO. Cvičení na území ČR ve vojenském újezdu Hradiště se zúčastní 250 vojáků ozbrojených sil Slovenska, Polska a Německa s 69 kusy techniky. Bez finanční náročnosti.

SCREENER 2020 – cvičení s cílem rozvoje interoperability s mezinárodními partnery k zdokonalení se při plánování, provedení a vyhodnocení cvičení průzkumných jednotek 7. mechanizované brigády. Cvičení na území ČR ve vojenském újezdu Hradiště se zúčastní 50 vojáků ozbrojených sil Slovenska, Polska, Rakouska a USA. Bez finanční náročnosti.

4) Výstavba schopností

Cvičení tvoří neodmyslitelnou součást dlouhodobější přípravy na plnění celého spektra úkolů ozbrojených sil ČR. Prověřují v praxi úroveň budovaných schopností na národní úrovni i pokrok mnohonárodních iniciativ a projektů.

Cvičení s ozbrojenými silami ČR je pro mezinárodní partnery atraktivní zejména v oblastech jejich specializace, např. příprava leteckých návodčích, logistika, schopnosti vrtulníkového letectva, ochrana vzdušného prostoru, ochrana proti zbraním hromadného ničení a speciální

síly. Mezinárodní spolupráce v těchto oblastech je výhodná i pro ČR, aby se v daných oborech udržela na špičce.

a) Charakteristika nejdůležitějších cvičení mimo území ČR:

MOUNTAIN FLIGHT – cvičení s cílem vycvičit posádky vrtulníkového letectva v létání ve složitých taktických a geografických podmínkách na limitních parametrech letu využitelných i při řešení zvláštních případů za letu, např. vysazení motoru. Cvičení je součástí přípravy létajícího personálu před začleněním do jednotky SOATU před nasazením v zahraniční operaci. Cvičení na území Francie se zúčastní 50 příslušníků 22. základny vrtulníkového letectva se čtyřmi vrtulníky Mi-171. Plánované finanční náklady se pohybují ve výši 7 mil. Kč.

TOXIC LEAK I-III – cvičení s cílem zdokonalit specialisty chemických odborností v aplikaci postupů při ochraně před zbraněmi hromadného ničení za použití reálných bojových látek. Série cvičení proběhne ve 3 termínech ve specializovaném zařízení ozbrojených sil Slovenska v Zemianských Kostolanoch, které je uzpůsobené k výcviku s ostrými otravnými látkami. Cvičení se zúčastní celkem 230 příslušníků Armády České republiky chemických odborností s 32 kusy techniky. Předpokládané finanční náklady činí 2,3 mil. Kč.

b) Charakteristika nejdůležitějších cvičení na území ČR:

FEDERATED CLOUD 2020 – cílem cvičení je ověření schopností interoperability systémů velení a řízení za použití specifikací technických a procedurálních služeb Federated Mission Networking (FMN) a testování schopnosti výstavby míst velení a poskytování služeb uživatelům dle konceptu FMN. Cvičení se prolíná se cvičením STEADFAST COBALT 2020 v rámci kterého proběhne příprava jednotek vyčleňovaných ve prospěch úkolového uskupení NRF. Součástí přípravy je ověření schopnosti k naplňování ambicí ČR v rámci úkolového uskupení NRF a dále pak ověření propojení systémů pozemních a vzdušných sil. Bez finanční náročnosti.

AMPLE STRIKE 2020 – cílem cvičení je výcvik předsunutých leteckých návodčích s letovými osádkami a veliteli pozemních jednotek v operačních postupech přímé letecké podpory v mnohonárodnostním prostředí. Nedílnou součástí je také výcvik jednotek aktivních

záloh vzdušných sil, prověření schopnosti Host Nation Support a výcvik pilotů v doplňování paliva za letu. Cvičení se zúčastní 400 vojáků z 18 zemí a téměř 50 kusy letecké techniky. Náklady na cvičení jsou plánovány ve výši 2 mil. Kč.

Kompletní přehled plánovaných cvičení na rok 2020 je přílohou tohoto materiálu.

Tento materiál schválila vláda svým usnesením ze dne 9. prosince 2019 č. 876.

V Praze dne 9. prosince 2019

Předseda vlády:
Ing. Andrej Babiš v. r.